

Már nyugosznak a völgyek *kétszólamú feldolgozás az EvÉk 113. énekére*

Sokunk számára kedves esti ének a *Nun ruhen alle Wälder* kezdetű korál. Egyaránt szépséges templomi énekként orgonával kísérvé, négyszólamú kórusműként vagy unisono dúdolgatva egy tábor esti áhítata után.

A dallam világi eredetű. *Heinrich Isaac* késő-reneszánsz flamand zeneszerző kórusdala kezdődött így: *Innsbruck, ich muß dich lassen*, ami egyházi énekké lett a reformáció korában *O Welt, ich muß dich lassen* szövegkezdettel. Ezt az ismert korált jelölte meg *Paul Gerhardt* új versének dallamaként az 1647-ben énekgyűjteményében (*Praxis Pietatis Melica*). S bár a költő-lelkész későbbi kántortársa, *J. G. Ebeling* komponált hozzá egy másik dallamot, az mégsem terjedt el. Így a nappaltól való búcsúzás szavait a világtól való búcsúzás dallamával énekelhetjük ma is. Bizony, e két gondolat nagyon is összefüggött a XVII. század elő-pietista teológiájában.

Ludvig Mathias Lindeman (1812–1887) norvég zeneszerző, népdalgyűjtő és egyházzenesész adott közre egy olyan kötetet 1867-ben, amely nem kevesebb, mint 47 ismert korálhoz ad énekelhető kísérvő szólamot. A kötet német eredetű koráljai közül sokat mi, magyar evangélikusok is használunk, még ha kisebb dallam- és ritmusbeli eltéréssel is. Így az egynemű hangokra szánt feldolgozásokat nem nehéz a saját használatunkra alkalmassá tenni.

Ügyes tanári előkészítéssel hamar megtanulhatóak az alsó szólamok, sőt remélhető, hogy néhány ilyen kétszólamú korál megtanulása után már a zenét külön is tanuló diákok blattolás-szerűen is énekelni tudják majd az alsó szólamokat.

A *Már nyugosznak az erdők* kezdetű ének kétszólamú változata is L. M. Lindeman kötetéből való, a 35. sorszám alatt találjuk.

Bence Gábor

Már nyugosznak a völgyek

Dallam: H. Isaac (1450?-1527)
Kísérő szólam: L. M. Lindeman (1812-87)
kétszólamú feldolgozása (1867) nyomán

EvÉk 113

1. Már nyu - gosz - nak a völ - gyek, Az er - dők s min - den föl - dek, Mind
2. Ó, nap, ho - vá tűn - tél el, Ho - vá ű - zött az éj - jel, Mely
4. A test nyu - gal - mat á - hít, És le - ve - ti ru - há - it, Ha -
7. Jé - zus, te légy ol - tal - mam, Csak ná - lad lesz nyu - gal - mam Hű

1. Már nyu - gosz - nak a völ - gyek, Az er - dők s min - den föl - dek, Mind
2. Ó, nap, ho - vá tűn - tél el, Ho - vá ű - zött az éj - jel, Mely
4. A test nyu - gal - mat á - hít, És le - ve - ti ru - há - it, Ha -
7. Jé - zus, te légy ol - tal - mam, Csak ná - lad lesz nyu - gal - mam Hű

5

e vi - lág pi - hen. De né - kem nincs nyu - gal - mam, Míg
harc - ban áll ve - led? Te nem ra - gyogsz az é - gen, De
lan - dó - ság je - lit. De Jé - zu - som az ég - be' Ől -
szár - nya - id a - latt. U - ram, csak te vi - gyázz rám, Nem

e vi - lág pi - hen. De né - kem nincs nyu - gal - mam, Míg
harc - ban áll ve - led? Te nem ra - gyogsz az é - gen, De
lan - dó - ság je - lit. De Jé - zu - som az ég - be' Ől -
szár - nya - id a - latt. U - ram, csak te vi - gyázz rám, Nem

9

há - lá - kat nem ad - tam Te - né - ked, én jó Is - te - nem.
más na - pom van né - kem: Az Úr, az ö - rök sze - re - tet.
töz - tet di cső - ség - be Ha vég - ó - rám el - kö - ze - lít.
árt ak - kor a sá - tán: Tes - tem - lel - kem bé - kén ma - rad.

há - lá - kat nem ad - tam Te - né - ked, én jó Is - te - nem.
más na - pom van né - kem: Az Úr, az ö - rök sze - re - tet.
töz - tet di cső - ség - be Ha vég - ó - rám el - kö - ze - lít.
árt ak - kor a sá - tán: Tes - tem - lel - kem bé - kén ma - rad.

3. Reám borul az éjjel, De biztatnak reménnyel Ott fenn a csillagok,
Hogy engem is a mennybe Vissz majd az Úr kegyelme, Ha a földtől megválhatok.

5. Fáradt tagjaim, mostan Leteszitek nyugodtan A napnak terheit.
Vigadj, szívem, te is majd Levetheted a bűt, bajt S a bűn terhét, mely keserít.

6. Álom jó már szememre. Ki vigyáz életemre, Ha most elszunnyadok?
Izráel őrizője Lesz házamnak védője, Nem érhetnek károk, bajok.

8. Ti is távol-közelenben, Akik szerettek engem, Békén pihenjete!
A sötét éjszakába' Az Úr világossága Hűn örökadjék fölöttetek!

Paul Gerhardt 1607-1676 (német)